

# Aktuálne na tému priemyselné vlastníctvo a kauzálna príslušnosť v civilnom a správnom súdnictve

## Industrial Property and Subject-Matter Jurisdiction in Civil and Administrative Court Proceedings

Jitka MIKULIČOVÁ\*<sup>1</sup>

### ABSTRAKT

Autor stručne opisuje systém práv priemyselného vlastníctva, kompetencie Úradu priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky a zaoberá sa kauzálnou príslušnosťou v sporoch z priemyselného vlastníctva a v konaniach o správnych žalobách v oblasti priemyselného vlastníctva, a to aj s ohľadom na návrh reformy súdnej mapy SR.

### ABSTRACT

The author briefly describes the system of industrial property rights, competencies of the Industrial Property Office of the Slovak Republic and also deals with subject-matter jurisdiction in industrial property cases in civil and administrative court proceedings bearing in mind the draft of the judicial reform in the Slovak Republic.

### Kľúčové slová

priemyselné vlastníctvo; doménové meno; obchodné meno; vymožitelnosť práv; správne súdnictvo; kauzálna príslušnosť; reforma súdnictva

### Key words

industrial property; domain name; trade name; civil proceedings; administrative proceedings; subject-matter jurisdiction; judicial reform

### Priemyselné vlastníctvo a kompetencie Úradu priemyselného vlastníctva SR

Ústredným orgánom štátnej správy pre oblasť priemyselného vlastníctva je podľa § 32 kompetenčného zákona<sup>2</sup> Úrad priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky (ďalej len ÚPV SR). ÚPV SR ale vykonáva ústrednú štátnu

správu len vo vzťahu k niektorým predmetom priemyselného vlastníctva. Konkrétne ide o oblasti ochrany vynálezu, úžitkového vzoru, dizajnu, topografie polovodičového výrobku, ochrannej známky, označenia pôvodu výrobku a zemepisného označenia výrobku. A áno, práva k týmto vymenovaným predmetom priemyselného vlastníctva vznikajú rozhodnutím ÚPV SR.

\* Uvedený text nepodliehal recenznému konaniu.

1 Jitka Mikuličová pôsobí ako riaditeľka legislatívno-právneho odboru Úradu priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky, jitka.mikulicova@indprop.gov.sk, 048/4300269

2 Zákon č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov.

Týmto však nie je oblasť priemyselného vlastníctva vyčerpaná.

Podme si práva priemyselného vlastníctva opísať podrobnejšie. Z teoretického hľadiska môžeme množinu nazývanú ako právo priemyselného vlastníctva rozdeliť na nasledujúce podmnožiny:

- priemyselné práva na výsledky tvorivej duševnej činnosti (patria sem nielen patenty, úžitkové vzory, dizajny, topografie polovodičových výrobkov, ale aj odrody rastlín);
- priemyselné práva na označenie (ochranné známky, označenia pôvodu výrobkov, zemepisné označenia výrobkov a obchodné mená);
- práva obdobné priemyselným právam (ešte konkrétnejšie ich delíme na práva obdobné priemyselným právam na výsledky tvorivej duševnej činnosti – ide napríklad o zlepšovacie návrhy, know-how a práva obdobné priemyselným právam na označenie – logo a doménové mená).<sup>3</sup>

Je teda zjavné, že nie o každom predmete priemyselného vlastníctva, resp. otázke existencie jeho ochrany (vzniku, zániku) rozhoduje ÚPV SR.

### Interpretáciu rozsahu kauzálnej príslušnosti v sporoch z priemyselného vlastníctva

Pozrime sa v tejto súvislosti aj na otázku vymožitelnosti práv. Spory z priemyselného vlastníctva prerokávajú a rozhodujú sudy. Civilný sporový poriadok ustanovuje v sporoch z priemyselného vlastníctva kauzálnu príslušnosť Okresného súdu Banská Bystrica pre celé územie Slovenskej republiky.<sup>4</sup> Túto kauzálnu príslušnosť je však potrebné interpretovať široko a vzťahnuť ju na celú množinu práv priemyselného vlastníctva, teda nielen na skupinu práv priemyselného vlastníctva, ktoré vznikajú zápisom do registra vedeného ÚPV SR. Návod k tejto interpretácii poskytol Najvyšší súd Slovenskej republiky v dvoch

rozhodnutiach z roku 2019, resp. 2020, ktoré boli publikované v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR č. 4/2020 (Rozhodnutia vo veciach obchodnoprávných) pod číslami 42 a 43.<sup>5</sup> Najvyšší súd SR v uvedených rozhodnutiach konštatoval:

*Obchodné meno patrí medzi predmety priemyselného vlastníctva, preto kauzálnu príslušnosť súdom na prejednanie sporu, ktorého predmetom je ochrana obchodného mena, je podľa § 25 ods. 1 Civilného sporového poriadku Okresný súd Banská Bystrica, a to aj v prípade, ak spor má súčasne povahu sporu z nekalého súťažného konania (§ 25 ods. 3 C. s. p.).*

*Doménové meno patrí medzi predmety priemyselného vlastníctva (práva obdobné priemyselným právam na označenie), preto kauzálnu príslušnosť súdom na prejednanie sporu, ktorého predmetom je ochrana doménového mena, je podľa ustanovenia § 25 ods. 1 Civilného sporového poriadku Okresný súd Banská Bystrica.*

### Návrh reformy súdnej mapy a priemyselné vlastníctvo

V ostatnom čase prebieha v odborných kruhoch, viac či menej búrlivá, diskusia k reforme súdnej mapy, ktorej cieľom je predovšetkým zvýšiť dôveryhodnosť súdnictva, jeho výkon a kvalitu.<sup>6</sup> Reforma súdnej mapy bola stelesnená v legislatívnom návrhu Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky; návrh zákona o sídlach a obvodoch súdov a o zmene a doplnení niektorých zákonov<sup>7</sup> bol predložený 14. 12. 2020 do medzirezortného pripomienkového konania, pričom lehota na jeho pripomienkovanie bola predĺžená do 1. 3. 2021. K návrhu zákona bolo uplatnených 460 pripomienok<sup>8</sup>, z toho 190 pripomienok zásadných<sup>9</sup>.

Môžeme s potešením konštatovať, že kauzálna príslušnosť Okresného súdu Banská Bystrica<sup>10</sup> na spory z priemyselného

3 Pozri napr. Vojčík P. a kolektív: Právo duševného vlastníctva. Vydavateľstvá a nakladateľstvá Aleš Čeněk, Plzeň, 2012, str. 34.

4 Pozri § 25 zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, podľa ktorého na konanie v sporoch z priemyselného vlastníctva je príslušný Okresný súd Banská Bystrica; jeho územným obvodom je celé územie Slovenskej republiky (odsek 1); na konanie o odvolaní proti rozhodnutiu vydanému v konaní v sporoch podľa odseku 1 je príslušný Krajský súd v Banskej Bystrici (odsek 2); ak má spor z priemyselného vlastníctva súčasne povahu sporu z nekalého súťažného konania alebo autorskoprávného sporu, je príslušný súd podľa odsekov 1 a 2 (odsek 3).

5 Dostupné na [https://www.nsud.sk/data/files/2433\\_zbierka\\_4\\_2020.pdf](https://www.nsud.sk/data/files/2433_zbierka_4_2020.pdf).

6 Podľa Programového vyhlásenia vlády Slovenskej republiky na obdobie rokov 2020 – 2024 reforma súdnej mapy bude jedným z nástrojov na dosiahnutie efektívnej justície a pretrhnutie korupčných väzieb v justícii, ako aj na špecializáciu sudcov na hlavné agendy na úrovni okresných aj krajských súdov, na vytvorenie nových súdnych obvodov, vrátane krajských súdov, pri súčasnom znížení počtu súdov, s možnosťou nanovo spustiť výberové konania na predsedov súdov pre nové súdne obvody.

7 Návrh je dostupný na portáli Slov-lex pod číslom legislatívneho procesu LP/2020/587

<https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy/SK/LP/2020/587>.

8 Pozri dokument Vznesené pripomienky v rámci medzirezortného pripomienkového konania dostupný na <https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy/SK/LP/2020/587>.

9 V zmysle článku 14 ods. 4 Legislatívnych pravidiel vlády Slovenskej republiky zásadná pripomienka znamená kategorický nesúhlas pripomienkujúceho orgánu a predznamenáva, že bez akceptovania tejto pripomienky pravdepodobne nebude člen vlády hlasovať za návrh zákona na rokovaní vlády alebo ten, kto uplatnil zásadnú pripomienku, ak bude prítomný na rokovaní vlády, ju vznesie aj na tomto rokovaní.

10 Myšlienka špecializácie v oblasti sporov z priemyselného vlastníctva bola iniciovaná na vládnej úrovni už v roku 2000, kedy vláda SR svojím uznesením č. 666 z 23. augusta 2000 schválila návrh realizácie koncepcie koncentrácie priemyselno-právnej agendy na jeden súd s pôsobnosťou pre celé územie Slovenskej republiky. Koncentrácia agendy priemyselného vlastníctva na obmedzený počet súdov prebehla postupne a bola od 1. júla 2016 zavŕšená výlučnou kauzálnou príslušnosťou Okresného súdu Banská Bystrica ako súdu prvostupňového a Krajského súdu Banská Bystrica ako súdu druhostupňového.

vlastníctva zostáva predloženým návrhom Ministerstva spravodlivosti SR nedotknutá, čím je potvrdená nosná myšlienka potreby špecializácie sudcov vyjadrená v návrhu reformy súdnej mapy premisou, že *špecializovaný sudca sa rýchlejšie a ľahšie orientuje vo svojej oblasti, čo okrem rýchlosti predpokladá aj kvalitnejšie rozhodnutie*.

Na druhej strane však musíme s obavami konštatovať, že návrh reformy súdnej mapy prináša presun kauzálny príslušnosti v konaniach o správnych žalobách v oblasti priemyselného vlastníctva na Správny súd v Žiline<sup>11</sup>, pričom neobsahuje žiadne údaje, ktoré by hodnotili súčasný stav v oblasti preskúmavania zákonnosti rozhodnutí úradu, a ani nenaznačuje relevantné vecné dôvody pre zrušenie správneho súdnictva v Banskej Bystrici.

Sme toho názoru, že špecializácia sudcov je kľúčovým prvkom nielen pre systém vymožitelnosti práv priemyselného vlastníctva, ale aj pre systém správneho súdnictva v oblasti priemyselného vlastníctva, v ktorom je preskúmaná zákonnosť rozhodnutí ÚPV SR. Zákonnosť rozhodnutí ÚPV SR preskúmava Krajský súd Banská Bystrica<sup>12</sup>, pričom sudcovia správneho kolégia Krajského súdu Banská Bystrica sa dlhodobo (od roku 2004) špecializujú na priemyselné vlastníctvo s príslušnosťou pre celé územie Slovenskej republiky. Je potrebné si uvedomiť, že príslušnosť Krajského súdu Banská Bystrica nie je daná len sídlom úradu, ale ide o kauzálnu príslušnosť, ktorá je nepochybne odrazom dlhodobých snáh o špecializáciu sudcov v oblasti priemyselného vlastníctva. Teda už v súčasnosti je plne dôvodné hovoriť aj o existujúcej špecializácii v oblasti správneho súdnictva.

Je nepopierateľné, že správne súdnictvo ovplyvňuje prax ÚPV SR rozhodujúceho v konaniach o udeľovaní ochrany predmetom priemyselného vlastníctva, ako aj v prípadných konaniach o zrušení tejto ochrany a bezpochyby je súčasťou dobre fungujúceho a vyváženého systému priemyselného vlastníctva. Dovoľujeme si tvrdiť, že každý zásah do jeho fungovania by mal byť opodstatnený a predstavovať pridanú hodnotu v porovnaní so súčasným stavom.

V daných súvislostiach je možné konštatovať, že presun tejto agendy správneho súdnictva na novovznikajúci správny súd bez zabezpečenia personálneho obsadenia tohto súdu špecializovanými sudcami by bolo možné vnímať ako

výrazný odklon od všeobecného trendu špecializácie pre oblasť priemyselných práv, ktorý by mohol mať vplyv na rýchlosť, kvalitu a predvídateľnosť rozhodovania správneho súdu.

Pevne veríme, že finálna podoba reformy súdnej mapy prinesie riešenie, ktoré bude eliminovať uvedené obavy, a cieľ reformy *zvýšiť dôveryhodnosť súdnictva, jeho výkon a kvalitu* bude naplnený.

#### Literatúra:

Uznesenie vlády Slovenskej republiky č. 666 z 23. augusta 2000.

Zákon č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov.

Vojčík P. a kolektív: Právo duševného vlastníctva. Vydavateľstvá a nakladateľstvá Aleš Čeněk, Plzeň, 2012.

Zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov.

Zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov.

Zbierka stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR č. 4/2020 (Rozhodnutia vo veciach obchodnoprávných).

Legislatívne pravidlá vlády Slovenskej republiky.

Programové vyhlásenie vlády Slovenskej republiky na obdobie 2020 – 2024.

Návrh zákona o sídlach a obvodoch súdov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (LP/2020/587).

<sup>11</sup> Podľa návrhu reformy súdnej mapy správne súdy začnú činnosť 1. apríla 2022.

<sup>12</sup> Pozri § 16 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok, podľa ktorého na konanie o správnej žalobe v oblasti priemyselného vlastníctva je kauzálny príslušný Krajský súd v Banskej Bystrici; jeho obvodom je celé územie Slovenskej republiky.